

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 10 Temmuz 2024

Sayı: 5805

14207

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.
Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Uzmanlar her yıl artan yangınlara dikkate çekerek özellikle ormanlık ve tarım alanlarında acilen önlemler alınması gerektiği uyarısında bulunuyor. Ancak tüm uyarılara rağmen alınmayan önlemler ve ihmaller nedeniyle her yıl binlerce can yanarak kül oluyor. Haziran ayında çıkan yangınların çıkış nedenlerine baktığımızda, anız, elektrik nakil hattı, çöplük, kaynak makinesi ve piknik olduğunu görüyoruz. Mardin'in Mazıdağı ve Diyarbakır'ın Çınar ilçeleri arasındaki yangın felaketinde 15 insanımız, yüzlerce hayvan yanarak can verdi. Her ne kadar bölgeye elektrik sağlayan Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) ve Diyarbakır Valiliği "anız yangını" diyerek geçiştirmeye çalıştıysa da Elektrik Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi'nin raporuna ve savcılığın hazırladığı ön rapora göre yangın bölgesi ekili alandı ve anız yoktu. Daha da önemlisi elektrik hatlarının geçtiği güzergâhlarda yangına karşı bir önlem alınmamıştı. GAP Bölgesi'ne elektrik sağlayan DEDAŞ'ın görev alanında olan Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin, Batman, Siirt ve Şırnak'ta daha önce de benzer yangınların gerçekleşmiş olması, bu yangın özelinde kırsal bölgelerdeki elektrik hatlarının bakım ve onarımının önemini yeniden gündeme getirdi. Dolayısıyla felaketin sorumlusu DEDAŞ ve iktidarın özelleştirme politikalarıdır.

Geçtiğimiz hafta elektrik tarifelerine mesken abonelikleri için yüzde 38, tarımsal üretim için yüzde 30 zam yapıldı. Bir yandan bu zamlar yapılırken bir yandan da ülkenin farklı noktalarında yangın çıkmaya devam ediyor. Özelleştirilmiş enerji dağıtımının faturası yılın en sıcak günlerinde çiftçilere kesilirken yangınlar ile bu fatura daha da ciddi bir boyut kazanıyor. Diyarbakır ve Mardin'den sonra benzer bir felaketin Ege Bölgesi'nde de yaşanabileceği, Ege'nin birçok yerinde tahta elektrik direkleri ve kıvılcım çıkaran tellerin olduğunu gündeme taşıyan muhtarlar ve ekolojistler tahta direklerin acilen değiştirilmesi ve arızaların hızla giderilmesi gerektiğini vurguluyorlar. Türk Telekom'un ve İzmir ile Manisa'da elektrik dağıtımını yapan GEDİZ Elektrik A.Ş.'nin ivedilikle sorumluluk alması gerektiğinin altını çizen muhtar Hakkı Bozbağ, "bizim bölgemiz ormanlık alan. Sözde 2019'dan beri hatlar değişecek ama böylesine büyük bir ormanlık alanda 50 senelik kestane ağaçlarından yapılmış direkler duruyor" diyerek bu direklere bağlı elektrik tellerinin ağaçların içinde bulunduğunu, sürekli kıvılcım çıktığını, bütün arıza bildirimlerine rağmen elektrik şirketinin hiçbir tedbir almadığını belirtiyor.¹ Türkiye'nin diğer bölgelerinde de tahta, yan yatmış, kuvvetli bir rüzgârla devrilecek elektrik direkleri var. Ya da bakımı yapılmayan, birbirine çarpmasıyla kıvılcımlar çıkararak yangına neden olabilecek teller bulunuyor. Bu noktada tüm elektrik dağıtım şirketleri, bunlardan kaynaklı çıkacak yangınlardan bizzat sorumludur.

¹ <https://artigercek.com/guncel/elektrik-direkleri-tehlike-saciyor-goz-gore-gore-yanacak-309128h>

Bu bağlamda;

1. Son 5 yılda Dicle Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (DEDAŞ)'nin görev ve sorumluluğunda olan illerde, elektrik hatlarından kaynaklı olarak kaç yangın çıkmıştır? Bu yangınlar ne kadar tarım, orman ve yerleşim alanında etkili olmuştur? Can ve mal kaybı yaşanmış mıdır?
2. Söz konusu elektrik dağıtım şirketinin kusuru nedeniyle çıkan yangınların ortaya çıkardığı toplumsal maliyet ve bireysel kayıplar konusunda şirketin üstlendiği sorumluluklar tanımlı mıdır? Ve gerektiğinde mağdur vatandaşların kayıplarının karşılanmasına yönelik sorumluluklar ve yaptırımlar söz konusu mudur?
3. 20 Haziran 2024 tarihli yangının gerçekleştiği bölgedeki ve Ege bölgesindeki elektrik hatlarının bakımı en son hangi tarihte yapılmıştır? Bu denetimlerde elektrik direklerinin bakımı ve onarımı konusunda tespitler yapılmış mıdır?
4. Kırsal bölgelerdeki elektrik hatlarının bakım ve onarımı konusunda bakanlığınız ve ilgili şirketlerin bir eylem planı var mıdır?
5. DEDAŞ şirketinin elektrik hatlarının bakım ve onarımını ihmal etmesinden kaynaklı olarak ortaya çıkabilecek olası yangınlara karşı acil durum planı var mıdır? Var ise ilgili yangında şirket bu planını uygulamış ve zamanında harekete geçmiş midir?
6. 20 Haziran 2024 tarihli yangına ilişkin olarak elektrik dağıtım hatları, elektrik direkleri ve diğer ekipmanların bakım onarımı ile elektrik hatlarıyla temasını önlemek için bitki örtüsünün kontrol altında tutulması sorumluluklarını ihmal nedeniyle DEDAŞ şirketine soruşturma açılmış mıdır?
7. Yerel temsilcilerin ve uzmanların dikkat çektiği Güneydoğu dışında Ege'de ve Türkiye'nin diğer bölgelerinde tahta, yan yatmış, kuvvetli bir rüzgârla devrilecek elektrik direkleri konusunda bakanlığınızın acil eylem planı ve çalışması var mıdır? İlgili dağıtım şirketlerinin basına yansıyan sorunlara ilişkin sorumluluklarını yerine getirip getirmediği bilginiz dahilinde midir? Gerekli denetimler yapılmış mıdır?
8. Son beş yılda ülke genelinde elektrik dağıtım şirketlerinin kusuru nedeniyle kaç yangın çıkmıştır? Bu yangınlar ne kadar tarım, orman ve yerleşim alanında etkili olmuştur? Can ve mal kaybı yaşanmış mıdır? Sorumlu bulunan şirketler yangından etkilenen vatandaşlarımıza ne kadar tazminat ödemişlerdir?
9. Ülke genelinde elektrik dağıtım şirketleri, elektrik hatlarının yenilenmesini ve bakımını hangi aralıklarla yapmaktadır? Bakımı yapılmayan yerlere ilişkin EPDK/Bakanlığınız tarafından hangi sıklıkla denetleme yapılmaktadır? Yapılan denetlemelerde kusurlu bulunan şirketlere ilişkin yaptırımlar nelerdir? Yaptırım uygulanan şirketlere ilişkin bilgi ve veriler bakanlığınız tarafından kamuoyu ile paylaşılmakta mıdır?